

**Ба шурои диссертациони 6D.KOA-012 назди
Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон
(Ҷумҳурии Тоҷикистон 734061, ш. Душанбе,
кӯчаи Дехотӣ, ½, www/ddtt.tj)**

ТАҚРИЗ

**ба автореферати диссертатсияи доктори фалсафа (PhD), доктор аз
рӯи ихтисос Юсуфзода Исмоил Умарали дар мавзӯи «Такмили
механизми истифодабарии захираҳои меҳнатӣ дар соҳаи кишоварзӣ (дар
мисоли вилояти Суғд)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа
(PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D051900-Ташкил ва бамеъёргии
меҳнат (6D051901- Иқтисодиёти меҳнат)**

Баррасии вазъи муосир ва тамоюли рушди муносибатҳои иқтисодӣ дар ҷумҳурӣ нишон медиҳад, ки аини замон масъалаи такмили механизми истифодабарии захираҳои меҳнатӣ дар соҳаи кишоварзӣ, яке аз масоили калидии соҳа шинохта шуда, аҳамияти заруриро дар худ таҷассум мекунад. Бинобар ин, такмили механизми истифодабарии захираҳои меҳнатӣ дар баҳши кишоварзии мамлакат бо назардошти афзоиши аҳолии аз ҷиҳати иқтисодӣ ғаъол ба мақсад мувофиқ мебошад.

Ғеълан, дар бозори меҳнати баҳши аграрии иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон номуносибии фарқияти ҷойҳои корӣ арзи вучуд дорад. Ин зуҳурот дар натиҷаи ба бекорӣ ошкор табдил ёфтани бекорӣ пӯшида шакл гирифта, хусусияти миқдорӣ ва сифатии захираҳои меҳнатиро низ дар худ таҷассум мекунад. Ҳамзамон, номувофиқии сатҳи касбият ва дараҷаи таҳассусмандии захираҳои меҳнатӣ ба коҳишҳои даромаднокии аҳоли ва шароити иқтисодии соҳаҳои истеҳсолоти моддӣ низ таъсиргузор мебошад.

Биноан, дар шароити рушди бо тадриҷи муносибатҳои иқтисодӣ, методологияи такмили механизми истифодабарии захираҳои меҳнатӣ дар соҳаи кишоварзии мамлакат, бояд аз нав коркард карда шавад. Зарурати омӯзиши тамоюл ва қонуниятҳои рушд, ҷустуҷӯи самтҳои асосии такмили механизми истифодабарии захираҳои меҳнати соҳаи кишоварзии вилояти Суғд мақсад ва вазифаҳои таҳқиқоти диссертациони мазкурро таҳқиқ намудааст.

Дар автореферати тақризшаванда самтҳои самаранок истифодабарии захираҳои меҳнатӣ дар соҳаи кишоварзӣ муфассал таҳлилу баррасӣ гардидаанд. Инчунин, муаллиф дар автореферат як қатор мушкилоти истифодаи захираҳои меҳнати кишоварзиро ба

тахқиқ расонида, низоми истифодабарии самараноки захираҳои меҳнатӣ, омилҳо, самтҳои он, хусусият, инчунин самтҳои асосии ташкили меҳнат ва омилҳои ба маҳсулнокии меҳнат таъсиркунандаро дар объекти таҳқиқот аз набудани пойгоҳи моддӣ-техникӣ, сатҳи пасти сармоягузорӣ ба воситаҳои истехсолот, афзоишёбии теъдоди хоҷагиҳои кишоварзии ҳолати молиявиашон хароб рафт дода, таъмини истифодаи самараноки захираҳои меҳнатиро дар соҳаи кишоварзии мамлакат аз бартарафсозии саривақтии ин муаммоҳо асоснок менамояд.

Қайд кардан бо маврид аст, ки дар саҳифаи 8-и автореферати кори диссертатсионӣ навгонии чорум пешниҳод шудааст, ки дар шароити ҳозира онро яке аз масъалаи муҳимму зарурӣ арзёбӣ кардан мумкин аст. Чунончӣ, муаллиф ҳавасмандиро ҳамчун омил ва механизми муҳими таъмини рушди истифодаи самаранокии захираҳои меҳнатӣ асоснок намудааст. Инчунин, омилҳо ва равиши ҷадиди муайян намудани музди меҳнат дар асоси қонуни музди меҳнат аз миқдор ва сифати меҳнати сарфшуда таҳлил ва натиҷабардорӣ шуданад. Дар заминаи талаботи техникӣ, технологӣ ва иқтисодӣ муайян намудани музди меҳнати кормандон ва роҳбарон аз даромади умумӣ ҳамчун тарзи муносиб, ки ба баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат ва самаранокии хоҷагиҳо хизмат менамояд, пешниҳод гардидааст. Ба назари ин ҷониб, ин тадбирҳо имконият медиҳанд, ки ҳавасмандии кормандон ба таври ҷиддӣ афзоиш ёфта, фаъолияти меҳнати онҳо самараноктар гардад.

Бо вучуди муваффақиятҳо дар автореферати диссертатсия дар баъзе қисматҳои он камбудихо ба мушоҳида мерасанд:

1. Баъзе аз ҷадвалҳои дар автореферат овардашуда, таҳлили начандон пурраро дороянд.

2. Дар баъзе саҳифаҳои автореферат истилоҳоти мушқилфаҳм ва ғалатҳои имлоӣ мушоҳида мешавад.

Дар маҷмӯъ, камбудихои номбаршуда ба муҳтавои автореферати мазкур таъсири манфӣ нарасонида, ба мазмуну мундариҷаи он ҳалал ворид намекунанд.

Қобили зикр аст, ки диссертатсияи тақризшаванда дар мавзуи «Такмили механизми истифодабарии захираҳои меҳнатӣ дар соҳаи кишоварзӣ (дар мисоли вилояти Суғд)» ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D051900 - Ташкил ва бамеъёргирии меҳнат (6D051901- иқтисодиёти меҳнат) пешниҳод шудааст, ба талаботи бандҳои «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» мувофиқ буда, муаллифи он Юсуфзода Исмоил Умарали сазовори дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси

6D051900 - Ташкил ва бамеъёргирии меҳнат (6D051901- иқтисодиёти меҳнат) мебошад.

Тақриздиханда:

**Доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори
кафедари таҳлили иқтисодии
Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисодӣ
Тоҷикистон**

Қутратов Р. Р.

Имзои д.и.и., Қутратов Р. Р.-ро тасдиқ менамоям:

**Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисодӣ
Тоҷикистон**

Мирчамолов М. А.

Суроға:

734067, ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон
н. Сино, кӯчаи Нахимов 64\14 www.tgeu.tj
E-mail: farzona070489@mail.ru
Тел: (+992) 555 02 20 00